

Sławno_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	Czarnkowsko-Trzcianecki	
Gmina	Lubasz	LU
Miejscowość	Sławno	LU_SŁ

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	21.11.2012	Miejsce wykonania	Sławno
Czas trwania	00:22:15	Forma i wielkość	Plik audio
Przeprowadzający	Brak informacji	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
LU_SŁ_015	K	39 lat	Sołtyska, założycielka KGW w Sławnie	

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Brak informacji.	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„No, Sławno wieś i tam są RACHETKI takie.”	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	„Nie, to akurat nie.”	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Nie wiem, ja akurat nie bardzo znam. Taki rzeczami się nigdy za bardzo nie interesowałam.”	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	ANDRZEJKI „Tak wróżymy sobie, Koło Gospodyń Wiejskich przygotowuje poczęstunek, a potem jest taka potańcówka.”
2	św. Marcina/11 listopada	Brak informacji
3	Adwent	Brak informacji

4	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Tak, teraz drugiego organizujemy. Właściwie to jest z Rady Sołeckiej, to już tak się utarło, że w zasadzie co roku jest organizowane.”
5	Wigilia	Brak informacji.
6	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji.
7	Sylwester/Nowy Rok	Brak informacji.
8	Trzech Króli	Brak informacji.
9	Kolędniczy	„Chodzą, w Trzech Króli chodzą. I dopiero tak teraz jakieś 3–4 lata wstecz chodzą na Trzech Króli. Dzieciaki na Halloween też chodzą.”
10	MB Gromniczej	Brak informacji.
11	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji.
12	Topienie Marzanny	„We wiosce nie, to dzieciaki mają w szkołach, ale we wiosce nie.”
13	Środa Popielcowa	Brak informacji.
14	Śródpoście	Brak informacji.
15	Niedziela Palmowa	Brak informacji.
16	Triduum Paschalne	Brak informacji.
17	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	[Święcenie pokarmów pod figurą.] „Na Wielkanoc kiedyś też chodzili [przebierańcy], ale to było tylko raz i nie wypaliło. To starsi chodzili tam, jakiś Diabeł umazany i takie tam.”
18	Poniedziałek Wielkanocny	Brak informacji
19	Zielone Świątki	Brak informacji
20	Boże Ciało	Brak informacji
21	św. Jana	„Teraz akurat drugi rok robiliśmy wianki świętojańskie. No bo to tak akurat Dzień Ojca, rozpoczęcie wakacji i te wianki. To

		trzy, cztery lata może jest i to jest fajne. Mamy nagrodę, kto najładniejszy zrobi. Także to jest fajny pomysł i widzę, że są chętni. Wtedy idziemy tu sobie na boisko, potem z tymi wiankami i świeczki i się puszcza na staw właśnie.”
22	MB Zielnej	Brak informacji.
23	MB Siewnej	Brak informacji.
24	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji.
25	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1	Narodziny i chrzest	„Nie. To chyba każdego sprawa indywidualna, ja np. sama tak robiłam [czerwone wstążeczki]. Albo czasami na kwiatka przyczepię kawałek nitki czerwonej. Mam takie odczucie, pamiętam raz kupiłam takiego kwiatka i też, ale ładny, ładny i za trzy dni mi padł. I tak mi zawsze teściowa mówi: <i>załóż sobie wstążeczkę</i> . Na rękę nosiłam, potem zdjęłam, to tam, żeby nikt źle nie życzył. Teraz w wózku Matkę Boską, obrazek, jak mają małe dzieci, a czy to jest tradycja, czy tak po prostu to nie wiem.”
2	Ślub i wesele	„To jest chyba tak, jak wszędzie, jest ten polter i to szkło tłuką. Tylko teraz to już robią przeszło tydzień przed weselem, żeby odpocząć, a tak jak było zawsze to w piątek przed ślubem. Ludzie sobie urządzą jakiś kamień czy kawałek płyty, żeby nie na schodach, nie. Ale to nie ma problemu, bo to potem posprzątają. To już jest tradycja i nikt o to pretensji nie ma.”
3	Śmierć i pogrzeb	„Chodzi się jeszcze po domach na różaniec i wtedy też dużo ludzi chodzi. I cała wioska idzie na pogrzeb.”
4	Inne zjawiska	„Pamiętam jak za dzieciaka się to pierze darło. Moja mama tak chodziła, to nie koniecznie gdzieś daleko, w domu. Mama miała gęsi, to przychodziły sobie te kobiety i rozmawiały. A teraz jakby takie coś zaproponować, to ja nie wiem czy ktoś by przyszedł. No ja myślę, że jak ta sala będzie to będzie inaczej, mam nadzieję, przynajmniej chciałabym.”

Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	„Z tego co wiem, to nasza pani dzielnicowa ma jakieś zdolności i maluje. Bo w Dębie odnowiła tą figurkę. A tutaj, też jest taka Pani ale czy ona jeszcze maluje, Pani A. N., ale czy ona jeszcze maluje to nie umiem powiedzieć. Tak myślę, ale nic mi tu nie przychodzi.”	
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	SMAŻENIE POWIDEŁ „No ja wiem czy to taka tam tradycja? No ludzie smażą, ale czy to jest tradycja to nie wiem. To jest moja koleżanka i jej teściowa kupiły sobie tak wielki kocioł, co tam się cały dzień miesza i smaży. Tutaj ten nasz region to mówią, że pierogi, ale ja tam nie wiem. My niby Wielkopolska to ten gzik, nie.”	
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Brak informacji.	
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Nabożeństwa majowe pod figurą. W tej chwili nie ma [figury św. Jana], jest w remoncie. Sporo czasu, bo wiadomo, nie było pieniędzy ale już teraz pieniądze są i robi to jakiś pan z Poznania. I on już faktycznie jest ukończony. Coś tam było z głową, ja nie wiem do końca czy to w czasie wojny, czy jak to tam było, że była inna ta głowa faktycznie i teraz jest jakiś problem. Ta figura teraz tu stoi na placu w spółdzielni i nie ma głowy. Ten pan coś tam kombinuje, no bo wiadomo muszą być jakieś szkice czy coś, bo to wiadomo jest jakaś jedyna figura w Polsce czy coś mówili. Bo to jest ten Jan Nepomucen, więc jak ma to zrobić, to niech zrobi jak powinien, zwłaszcza jeśli to jest zabytek. Także do końca roku wójt obiecał, że figura będzie stała. Bo tu i postument i wszystko stoi, no mam nadzieję, bo tu czas ucieka. Bo już w ubiegłym roku nie było pieniędzy. Studenci mieli to zrobić za jakieś mniejsze pieniądze. Potem się okazało, że grunt pod figurą nie jest gminy tylko kogoś innego, ktoś kiedyś tego nie pilnował i te papiery jakoś tam. I żeby tam figura stała to gmina musiała wykupić ten grunt jako gmina i dlatego to tak długo trwało. I dopiero w zeszłym roku jakoś w połowie, czy tak na jesień to było załatwione i dlatego to tak trwało. Jak już grunt był to nie było pieniędzy na figurę.”
2	Miejsca cudowne	Brak informacji.

	(święte drzewa, gaje, źródełka)	
3	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5	Lokalne tradycje pielgrzymowania	„Nie. To znaczy jak akurat ksiądz coś organizuje z Kościoła, ale u nas ludzie to są w ogóle tacy oporni, ani do kościoła nie chodzą, ani..., mało takich ludzi jest. Tu tylko przechodzą pielgrzymki i zatrzymują się tu przy krzyżu, przy figurze. Z Połajewa idą, tu tymi polnymi drogami chyba idą. W ubiegłym roku szła pielgrzymka z Czarnkowa, z księdzem, do Częstochowy. To akurat byłam w szoku, bo pogoda była jakaś taka nieciekawa i przystanęli. I ja nie wiem, czy ktoś tu przyszedł skorzystać z ubikacji i ja ich po prostu zaprosiłam do pałacu. Prezes nawet nie miał nic przeciwko. Kobiety, cała grupa, placek przyniosły, kawę, herbatę, także wszyscy zadowoleni.”
6	Lokalne odpusty	„Jak u nas jest odpust to jest to cały tydzień, bo to różne obrzędy są i w kościele i na cmentarzu i jest msza na placu koronacyjnym i też odbywają się tam różne festyny. We wrześniu, to jest nasz taki wielki odpust.”

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1	Dożynki	„W tym roku to tu taka jedna pani z drugą ze mną robiły [wieniec], bo ja praktycznie nigdy przy tym nie byłam i też nie wiedziałam jak to, ale teraz to już praktycznie prosta rzecz. Ale też trzeba chodzić, naprosić się, a potem jeszcze ten wieniec zabrać do kościoła. Nie wiem czy to jest do końca rola sołtysa, ale jak rozmawiam czasem z innymi sołtysami na zebraniach to wszyscy mają ten sam problem. Nie wiem czy to się jakoś gdzieś utarło, bo to nie jest nigdzie napisane, że sołtys musi robić ten wieniec.”
2	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3	Lokalne festyny	Brak informacji.
4	Inne (np. organizowane przez szkołę, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	„Zaraz po rozpoczęciu kadencji założyłam Koło Gospodyń Wiejskich, bo ja jestem członkiem stowarzyszenia dla dzieci niepełnosprawnych już prawie 10 lat i sobie też organizujemy. Żeby te kobiety takie..., bo dużo jest takich osób, jakby to powiedzieć..., rent nie mają, nie pracują, są na chodzie tak

jakby to brzydko powiedzieć. I założyłam i w zeszłym roku, zorganizowałam i była frekwencja i naprawdę udane imprezy, Dzień Kobiet, Dzień Matki, potem noc świętojańska, Dzień Ojca – taka impreza na boisku połączona z zabawą dla dzieci, połączone z Dniem Dziecka. Potem jakąś taką zabawę dla dzieci też, bo tu jest dużo dzieci, no wiadomo, że wieczorem starsi też przyjdą się pobawić, no jest coś takiego. Dzień Babci, Dzień Dziadka, spotkanie andrzejkowe, choć w tym roku nie robimy, bo jakoś tak wypadło, że dużo ludzi ma żalobę, no po prostu nie robimy. Spotkanie opłatkowe, w tym roku mam już plakaty wydrukowane i mam nadzieję, że to spotkanie wypali. Wszystko w tym pałacu się odbywa i prezes jest w Radzie Sołeckiej też, i bardzo dobrze mi się z nim współpracuje i jeszcze nigdy mi nie odmówił. I też dziwię się, że się zgodził, no bo wiecie, tam są biura, są papiery, a to jest obok pomieszczenie. Ja też tutaj pracuję, więc może też z tego względu. Ale wiecie, to przyjdzie jakiś mąż, syn, nie wiadomo, gdzie będzie chodził czy nigdzie nie zajrzy, no różnie, nie. Ale jakoś nie odmawia i istnieją te imprezy. A od przyszłego roku mam nadzieję, że wypalą te piwnice, że wójt nam podpisze, pomoże, żeby wynajem opłacić. Bo nie ma tych pieniędzy no, z tych wiejskich to trzeba pomyśleć, żeby to jakoś wszystko pomału wyposażyć, no nic nie ma, praktycznie puste piwnice. Spółdzielnia, tu prezes się podjął, że on to wyremontuje. On to musi wyremontować i wtedy on podpisze z gminą umowę, że gmina będzie jemu płaciła co miesiąc dzierżawę jakąś. A jeśli my będziemy chciały tu imprezę z wioski jakąś, to po prostu za licznik, prąd, woda, nie, to będziemy musiały ponosić. (...) No są 3 – 4 osoby, resztę trzeba naciągać. Ciężko jest. No niby my jesteśmy to pokolenie 30 – 40 i trochę ponad 40. To są kobiety w kwiecie i sile wieku. I dziwię się, że one nie mają na nic ochoty. Nie pracują dzieci mają takie no niemałe. No nie idzie jakoś tak przeciągnąć. (...) Współpracuję z kulturą w Lubasz, także nasze wszystkie zdjęcia z imprez są na stronach, żeby no po prostu ludzie widzieli, że się u nas dzieje. Ale praktycznie to wszystko sama muszę załatwić i dopiąć. (...) Nie, nie ma [kroniki]. Tak właśnie kiedyś myślałam żeby tu, bo my z naszego stowarzyszenia prowadzimy. Tu z Koła Gospodyń mamy zdjęcia na różnych stronach, byłoby to możliwe ale jakoś nikt nie chce się tym zająć. A jedna osoba naprawdę nie uciągnie tego, za dużo.”